

§ 24 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2012

SVEN ESPLUND:

Ordförande, biskopar, ledamöter och åhörare! Jag yrkar bifall till Budgetutskottets förslag för årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2012. Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut är: 1) att fastställa årsredovisning och koncernredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2012, 2) att kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2012.

Som tidigare ger årsredovisningen en tydlig bild av verksamhetens resultat och ställning samtidigt som den visar på verksamhetens komplexitet och rikedom. Vi uppskattar bilagorna i kyrkostyrelsens skrivelse 2012:2, där resultatrapporten och redogörelsen för behandlingen av kyrkomötets ärenden samt övrig rapportering från kyrkostyrelsen har lämnats och ger en fyllig bild. Komplettering har lämnats beträffande prästlönетillgångarna i Västerås stift, vilket kyrkostyrelsen önskat meddela kyrkomötet. Allt sammantaget får vi möjlighet att få en än fylligare bild än vad årsredovisningen ger uttryck för. Vi har tagit emot yttranden från Ekonomi- och egendomsutskottet och Kyrkolivsutskottet.

Jag skulle alltså vilja uppmana kyrkomötets ledamöter att använda den här publikationen i era kontakter med er omgivning och ert nätverk. Man får ju, som förtroendevald i varje fall, ofta frågor om vad vi egentligen gör i Svenska kyrkan. Gör ni något? Då är det bra att kunna lämna över en årsredovisning och visa på den oerhörda aktivitet vi utvecklar som samfund. Ta vara på det tillfället och ni gör Svenska kyrkan en stor tjänst.

Åter igen, jag yrkar bifall till Budgetutskottets förslag.

INGRID SMITTSARVE:

Ordförande, ledamöter, biskopar och åhörare! Jag yrkar bifall till utskottets förslag. Detta är den sista årsredovisningen som vi har lämnat över från den här kyrkostyrelsen. Jag har skrivit samma ord som Levi. Vi är väldigt glada i kyrkostyrelsen. Det är glädjande att ta emot utskottets uppskattning över att årsredovisningen ger den här tydliga bilden av verksamhetens resultat och att den visar på vilken mångskiftande verksamhet som bedrivs på nationell nivå. Det var också glädjande att utskottet uppskattar överläggningarna med arbetsutskottet. Vi noterar att det är Budgetutskottets mening att det kanske finns mer att göra vad gäller riskhanteringen men att vi ändå har förbättrat den. Kyrkomötet kommer antagligen att fatta beslut om en plan för införande av gemensamma IT-lösningar och då får kyrkostyrelsen uppdraget och att lägga fram den för kyrkomötet 2015. Det var en av riskerna som Budgetutskottet pratade om när vi i arbetsutskottet träffade Budgetutskottet.

Det känns som att vi har lagt en ganska bra grund inför nästa kyrkostyrelse. Jag vill önska den nya kyrkostyrelsen lycka till i det fortsatta arbetet.

NIKLAS GRAHN:

Herr ordförande! Jag föreslår kyrkomötet att besluta bifalla utskottets förslag samt att med anledning av Budgetutskottets betänkande 2013:2, bilaga 2, ge kyrkostyrelsen i uppdrag att fortsätta bereda kyrkomötets skrivelse 2008:21 om kyrkans undervisning, vilken inte kan anses vara slutbehandlad.

2008 års kyrkomöte behandlade en motion om Svenska kyrkans konfirmandarbete. Kyrkomötet biföll en av motionens punkter, vilken innebar ett uppdrag till kyrkostyrelsen att anta en nationell handlingsplan för Svenska kyrkans konfirmandarbete innehållande kvalitativa och kvantitativa mål som skulle vara

utvärderingsbara. Under åren har jag med förväntan sett fram emot att det här beslutet skulle verkställas. När jag så i år ser i handlingarna att kyrkostyrelsen anser att ärendet är slutbehandlat och när jag läser på vilket sätt, väcks flera frågor om hur detta kyrkomötesbeslut har hanterats.

För det första anser jag det anmärkningsvärt att det ska ta över fyra år att verkställa ett beslut som detta. Hur ser prioriteringsordningen ut på den nationella nivån? Som kyrkomötesledamot förväntar jag mig, att kyrkomötesbeslut har högsta prioritet bland det arbete som nationell nivå utför. Hur kan det då ta mer än fyra år och ska vi ha det så?

För det andra, vilket är ännu allvarligare, finner jag att kyrkostyrelsen inte alls har gjort det som de fick i uppdrag av kyrkomötet att göra, om man har gjort ett digitalt dokument som har namnet *Dela mera* och som säger sig vilja vara ett stöd för arbetet med handlingsplaner för konfirmandarbetet. När jag väl lyckades finna detta dokument på hemsidan, vilket inte var det allra enklaste, visade det sig innehålla ett antal artiklar, till exempel *Strategier för kommunikation med barn och unga*. Det är inget fel på artiklarna, men faktum kvar står. Det är ju inte detta som kyrkomötet gav kyrkostyrelsen i uppdrag. Jag frågar mig fortfarande var den nationella handlingsplanen är med de utvärderingsbara kvalitativa och kvantitativa målen. Den har trots mina efterforskningar inte gått att få tag i, eftersom den helt enkelt inte finns.

Jag finner alltså, vilket jag anser vara allra mest allvarligt, att kyrkostyrelsen har omtolkat ett kyrkomötesbeslut. Ett kyrkomötesbeslut som detta ska inte tolkas utan det ska verkställas. Det är inte ens särskilt komplicerat att göra det. Det har varje församling i Svenska kyrkan gjort, utarbetat en handlingsplan för sitt konfirmandarbete.

CHRISTINA BERGLUND:

Jag yrkar bifall till föregående talares förslag om ett förtydligat uppdrag angående handlingsplanen. Allt sedan kristendomsämnet försvann ur skolan i slutet av 60-talet och Svenska kyrkan själv har haft att ta ansvar för undervisningen av sina medlemmar har det varit omöjligt att få till stånd en plan för hur denna undervisning ska gå till. Jag minns Karl-Erik Brattgårds stora, förtjänstfulla utredning, som kom som ett svar på ett uppdrag angående hur kyrkan skulle lösa detta. Den kom 1970. Mottagandet var utomordentligt tveksamt. 1976 var det en konferens i Sigtuna med religionspedagoger från alla stift. Det enda man var överens om där var att säga nej till en totalplan av den finska kyrkans dåvarande modell. Norska kyrkan har en *trosoppläringsplan*. I USA hade man vid den tiden stora *Long Range Programs*.

Orsakerna till att det har varit så svårt i Svenska kyrkan är värt ett forskningsprojekt i sig. Man kan fråga sig varför en evangelisk-luthersk kyrka som vår, med det arv av betoning på lära och katekes som vi har med oss alltsedan Luthers dagar, inte kan få till en sådan plan och också vad oviljan beror på. Församlingsinstruktionerna, där jag har läst Stockholms stifts första omgång och delvis även andra omgången, är väldigt vaga när det gäller avsnittet undervisning i församlingens huvuduppdrag. Den här bristen har slagit igenom på församlingsnivå. Det är därför oerhört viktigt att denna plan med mätbara kvalitetsmål kommer till stånd.

SOFIJA PEDERSEN VIDEKE:

Kyrkomötesvänner! Jag läser den där årsredovisningen, Sven, och hittar då på sidan 19 en alldeles egen rubrik om Bok & Bibliotek i Göteborg. Där står det, att

Svenska kyrkan är bokmässans största samarbetspartner. Så roligt, men så står det också att det var omkring 10 500 som besökte montern. Vad roligt det hade varit, om vi kyrkomötesledamöter hade orkat åka dit efter en vecka på kyrkomötet.

Svenska kyrkan vill genom sin närvaro på bokmässan bereda utrymme för möten och skeenden inom konsten, kulturen och samhällslivet, som kan bidra till nya utblickar och vidgade vyer. Det hoppas jag gäller också oss.

INGRID SMITTSARVE:

Ordförande, ledamöter, biskopar och åhörare! Kyrkostyrelsen beslöt 2007 om riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete. De är bindande församlingar inom stiftet genom beslut i respektive domkapitel. Alla stift har tagit de här riktlinjerna. Sedan brukar kansliet och kyrkostyrelsen ha kontakter med tjänstemän och förtroendevalda ute i stiftet. Vid sådana kontakter med nationell nivå har stiftet motsatt sig en ny nationell handlingsplan, dels för att ansvaret ligger på stift och församlingar och dels för att arbetet med handlingsplaner redan pågick i stift och församlingar. Antingen var de färdiga eller också höll de på att tas fram.

Mot den bakgrunden har arbetet inriktats på att ytterligare stödja stiftets pågående verksamhet. Det material som Niklas Grahn pratar om och som det skrivs om på sidan 38 är ett stöd för stiftets och församlingarnas konfirmandarbete. Det heter *Dela mera, stöd för arbetet med handlingsplan för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. Det finns sedan maj i år på Svenska kyrkans intranät. Om man sedan vill ha statistik på hur många procent som konfirmeras, lämnar ju församlingarna statistik över verksamheten och det gäller även konfirmation. Det finns ett webbaserat material också på Svenska kyrkans intranät, där konfirmander kan lämna omdömen om sin konfirmationstid.

Jag tycker det är olyckligt om nationell nivå skulle tvinga på de ansvariga stiftet och församlingarna en nationell handlingsplan. Det är inte en uppgift för nationell nivå att sköta församlingens grundläggande uppgift. Sedan har detta varit diskuterat i Kyrkolivsutskottet. De hade ingenting att invända mot att skrivelsen är slutbehandlad. Tack.

NIKLAS GRAHN:

Till att börja med kan man fråga sig om stiftet ska omtolka de kyrkomötesbeslut som vi tar. Det är oerhört märkligt om det skulle ske. Det ska verkställas ett beslut utan att någon ska ut och fråga, om det här är ett bra beslut eller inte. Då får man återkomma på ett annat sätt. Sedan blandas två saker ihop. De här riktlinjerna för konfirmandarbetet som förutsätter handlingsplaner i församlingarna är en sak. Det togs 2007 i riktlinjerna för konfirmandarbetet och det har genomförts och varit ett jättestort arbete. Det var aldrig frågan om detta 2008. Det handlade om att nationell nivå skulle göra samma sak. Man skulle ha en nationell handlingsplan. Var ska vi befinna oss om fem år, om tio år? Vad vill vi med Svenska kyrkans konfirmandarbete? Hur ska vi kunna utvärdera detta? Två olika saker och man har inte verkställt den delen som nationell nivå har ansvar för i detta avseende.

INGRID SMITTSARVE (REPLIK):

Eftersom stiftet var väldigt mycket emot att få ett beslut taget över huvudet och det inte är nationell nivå's ansvar att sköta konfirmandarbetet, gjorde man den tolkningen. Det gjorde man i samband med stiftet, med dem som jobbar med

Måndagen den 18 november 2013

Anföranden

konfirmationer och konfirmander. Man gjorde då stödmaterialet som en hjälp för att komma en bit på vägen. Tack.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 63.